LTS: Hi□n nay s□c ép “đ□u đ□i h□c” đ□i v□i các em đang là v□n đ□ đ□□c c□ xã h□i quan tâm. G□n đây nh□ng chuy□n t□ t□ vì “tr□□t đ□i h□c” không còn hi□m, th□t đau lòng cho các b□c ph□ huynh và đáng ti□c cho c□ xã h□i. Ngày Nay gi□i thi□u đ□n b□n đ□c bài vi□t “N□u nh□ con không đ□u” đ□ các b□c làm cha làm m□, cũng nh□ toàn xã h□i hi□u rõ h□n v□ tâm lý l□a tu□i và đ□ tránh nh□ng đi□u đáng ti□c x□y ra v□i các em chu□n b□ b□□c vào đ□i.

10 năm đã trôi qua nh□ng hình □nh tôi ng□i thu lu m□t góc gi□□ng, tay mân mê cái đ□ng h□ là v□t k□ ni□m c□a Đoàn tr□□ng trao t□ng, n□□c m□t c□ tuôn trào nh□ su□i mà không ai có th□ ngăn c□n đ□□c v□n còn hi□n hi□n trong tâm trí c□a tôi nh□ chuy□n m□i v□a x□y ra ngày hôm qua v□y. Nguyên nhân ch□ vì ba t□ **“Tr□□t Đ□i h□c”**!

Tr□□t Đ□i h□c, đ□i v□i tôi lúc đó mà nói là “cú s□c đ□u đ□i” đã qu□t ngã tôi ch□ trong giây lát. Bao nhiêu □□c m□, bao nhiêu hoài bão còn đang ch□ phía tr□□c, bao nhiêu k□ v□ng c□a gia đình, bao nhiêu tin t□□ng c□a th□y cô trong phút ch□c tan thành mây khói. Tôi đã c□m th□y nh□ c□ th□ gi□i s□p đ□ tr□□c m□t mình. Đ□u óc tôi lúc đó ch□ còn là m□t kh□i ê □m và m□ m□. T□i sao t□i b□n h□c kém h□n mình l□i có th□ m□t lúc đ□ m□y tr□□ng còn mình đ□□ng đ□□ng là h□c sinh □u tú c□a c□ tr□□ng thì m□t tr□□ng Đ□i h□c cũng không đ□ n□i? Cái ý nghĩ đ□y làm tôi th□y u□t □c vô cùng. Ông n□i s□ ăn nói v□i hàng xóm, láng gi□ng ra sao? M□ v□t v□ bao ngày nuôi mình ăn h□c thì bù l□i mình đã tr□ □n cho m□ nh□ th□ nào? Tôi c□ quay cu□ng trong cái vòng lu□n qu□n đó mà c□m th□y tim mình nh□ qu□n l□i. U□t □c, t□i h□ và ch□ mu□n đ□□c □ m□t mình □ đâu đó th□t xa là t□t c□ nh□ng gì lúc đó mà tôi c□m nh□n!

10 năm sau “cú ngã đ□u đ□i” đó, nhìn nh□n l□i ch□ng đ□□ng đã qua tôi luôn th□m c□m □n gia đình tôi th□t nhi□u. Ông n□i tôi, v□n là ng□□i n□i ti□ng gia tr□□ng nh□ng không h□ có m□t câu t□ nào trách móc tôi lúc đó. M□ tôi thì ch□ bi□t ra s□c đ□ng viên đ□a con gái c□a bà. Gi□ đây, khi đã tr□ thành gi□ng viên c□a m□t tr□□ng Đ□i h□c có ti□ng t□i Hà N□i, tôi v□n th□□ng nói vui v□i sinh viên r□ng nh□ có cái l□n tr□□t Đ□i h□c đó mà tôi m□i có đ□□c cái may m□n đ□ng l□p “đàm đ□o” v□i các em! Con đ□□ng đi c□a tôi có th□ là dài h□n các b□n bè cùng trang l□a m□t chút nh□ng gi□ đây tôi có th□ t□ hào nói r□ng tôi đã kh□ng đ□nh đ□□c b□n thân và không làm gia đình ph□i m□t l□n n□a “th□t v□ng” v□ mình!

Hai đ□t thi Đ□i h□c c□a năm 2010 đã trôi qua. Ch□ng ki□n c□nh các ông b□, bà m□, các anh, các ch□ "chôn chân" d□□i cái n□ng gay g□t c□a tr□i Hà N□i ch□ con, em hoàn thành bài thi, đ□ng th□i cũng ch□ng ki□n tâm tr□ng đ□y lo l□ng c□a các thí sinh trong phòng thi tôi l□i r□y lên n□i "th□□ng vay" trong lòng. Nhi□u em không làm đ□□c bài thi nh□ng cũng không dám n□p bài ra s□m vì s□ b□ m□ th□t v□ng khi th□i gian làm bài còn nhi□u mà con đã ra kh□i phòng thi. R□i nhi□u em bu□c lòng ph□i nói d□i là làm bài "đ□□c" đ□ b□ m□ không "tra kh□o" n□a. Có b□c ph□ huynh m□t ngày còn g□i đi□n cho con t□i 5-6 l□n ch□ đ□ h□i xem con đã tra đáp án các môn thi trên m□ng ch□a và □□c l□□ng đ□□c kho□ng bao nhiêu đi□m? vân vân và vân vân.

Tôi đã t□n m□t th□y các em g□n nh□ phát khóc tr□□c nh□ng câu h□i d□n d□p đó. Tôi c□m nh□n rõ áp l□c tâm lý trên vai các em n□ng n□ quá! Li□u r□ng ít ngày n□a đây n□u các em không có tên trong danh sách nh□ng thí sinh trúng tuy□n, m□i ng□□i s□ nhìn nh□n các em nh□ th□ nào? Có ph□i gia đình nào cũng s□ hi□u đ□□c tâm tr□ng c□a các em gi□ng nh□ ông n□i và m□ đã hi□u tôi vào cái ngày tr□□t đ□i h□c 10 năm v□ tr□□c c□a tôi?! Tôi bi□t ch□c r□ng đi□u đó là không d□. V□y nên, vi□t ra nh□ng dòng này tôi ch□ mong các b□c làm cha, làm m□ hãy thông c□m và hi□u cho n□i kh□ tâm, hi□u cho cái áp l□c tâm lý vô hình mà các em đang ph□i ch□u.

12 năm đèn sách, chính các em m□i là ng□□i mu□n đ□□c đi đây, đi đó, mu□n đ□□c h□c cho b□ng b□n b□ng bè h□n ai h□t. Th□ nh□ng đã g□i là thi có ng□□i đ□ thì ph□i có tr□□t. Có ng□□i làm th□y thì ph□i có ng□□i làm th□. H□n n□a th□c t□ cho th□y là khi đã vào phòng thi không ph□i c□ có ki□n th□c là các em có th□ làm t□t bài thi c□a mình. K□t qu□ bài thi còn ph□ thu□c r□t nhi□u vào nh□ng y□u t□ tâm lý khác. Trong s□ nh□ng y□u t□ tâm lý đó, s□ k□ v□ng c□a gia đình đ□i v□i thành tích c□a các em trong không ít tr□□ng h□p chính là s□c n□ng tâm lý vô hình □nh h□□ng không t□t đ□n k□t qu□ thi c□a các em.V□y nên, đ□ng vì các em tr□□t ngã m□t l□n mà m□ng nhi□c, dè b□u các em. H□n lúc nào h□t các em c□n có s□ c□m thông, chia s□ t□ t□t c□ các thành viên trong gia đình.

Tr□□t chân m□t l□n không có nghĩa là m□i cánh c□a t□□ng lai đã đóng l□i tr□□c m□t các em. Ch□ng đ□□ng phía tr□□c c□a các em còn dài, cánh c□a này đóng l□i đ□ng nghĩa v□i vi□c cánh c□a khác s□ m□ ra. Hãy đ□ng vào v□ trí c□a các em đ□ c□m nh□n m□t ph□n áp l□c mà các em đang ph□i ch□u. Thay vì là nh□ng "b□ trên" v□i nh□ng bài thuy□t giáo to tát hay nh□ng l□i trách móc n□ng n□, mong các b□c làm cha, làm m□ hãy là nh□ng ng□□i b□n đ□ng hành, bi□t cách yêu th□□ng và chia s□ v□i các em./.

Ti□n s□ tâm lý h□c Tr□nh Linh
Trung tâm Nâng cao năng l□c và h□ tr□ tâm lý tr□ em và thanh thi□u niên